

Srbija: Politicki sukob - pretnja izborima

Author: [Zeljko Cvijanovic](#)

Sukob izmedju dvojice najmocnijih ljudi u zemlji moze izazvati novu ustavnu krizu.

Neprijateljstvo izmedju srpskog premijera Zorana Djindjica i jugoslovenskog predsednika Vojislava Kostunice predstavlja ozbiljnu pretnju uspehu novih redsednickih izbora..

Strahuje se da bi izbori 8. decembra, koji se ponavljaju posto su septembarski ponisteni zbog nedovoljnog odziva glasaca, mogli doziveti slicnu sudbinu ukoliko srpski premijer ne stane iza Kostunicine kandidature.

To izaziva ozbiljnu zebnju jednako medju politicarima i posmatracima. Ukoliko se novi izbori pretvore u farsu kao prethodni, vakuum na vlasti koji bi usledio bi gurnuo zemlju u krizu i ugrozio klucne reforme.

Mada je Kostunica jos uvek najpopularniji srpski politicar, on bez Djindjiceve podrške ne moze racunati na odziv pedeset odsto glasackog tela, sto je zakonski minimum u prvom krugu da bi predsednik bio izabran..

Ukoliko bi prihvatio pomoc srpskog premijera, Kostunica bi mogao izgubiti naklonost onih glasaca koje je privukao svojom antivladinom retorikom. Stoga se on ne usudjuje da javno zatrazi Djindjicevu podršku.

Dragoljub Micunovic, lider stranke Demokratskog centra, clanice vladajuće Demokratske opozicije Srbije, DOS, pokusava da razresi spor izmedju dvojice najmocnijih politicara u zemlji. On se nada da ce ubediti saveznog predsednika da prestane sa kritikom srpske vlade i javno zatrazi podršku od republickog premijera. U isto vreme, Micunovic od Djindjica trazi da podrzi Kostunicu i zalozil se za sto veci odziv glasaca.

Veruje se da predsednicki kandidati - Kostunica, umereni nacionalista, i na ekstremnoj desnici Vojislav Seselj i Borislav Pelevic - nece biti u stanju da ubede dovoljno veliki broj glasaca da se pojave na izbornim mestima 8. decembra kako bi predsednicki izbori uspeali.

Glavna bitka u oktobarskim izborima se vodila izmedju Kostunice i reformistickog kandidata Miroljuba Labusa, ekonomskog eksperta koga su podrzavali DOS i Djindjic.

Posle ponistavanja drugog kruga izbora, Labus, koji je osvojio upola manje glasova u odnosu na Kostunicu, distancirao se od Djindjica. Labus je tada rekao da ne planira da se ponovo ukljuci u predsednicku izbornu trku zbog cega su biraci naklonjeni politickoj opciji levo od centra ostali bez odgovarajuceg kandidata.

Oko milion glasaca koji su glasali za Labusa proslog puta se moraju odluciti za nekog drugog. U suprotnom su izbori osudjeni na propast, tvrdi analiticar beogradskog Instituta drustvenih nauka Vladimir Goati. Kostunica bi, kaze on, posebno morao da pridobije naklonost ovih biraca.

Medjutim, nacionalisticki stavovi jugoslovenskog predsednika nece impresionirati bosnjacku i madjarsku manjinu koje su glasale za Labusa proslog puta. I mada je Kostunicu uoci neuspelih izbora podrzalo sedam stranaka iz DOS-a, ova podrška nece znaciti puno ukoliko njegov glavni politicki rival odbije da javno podrzi njegovu kandidaturu.

Uprkos svim ovim brigama, predstavnici vladajuće koalicije i međunarodne zajednice ulazu znatne napore kako bi odziv glasača zadovoljio zakonski uslov.

Posle neuspeha predsednickih izbora od 28. septembra, srpski parlament se nasao pod snaznim pritiskom Zapada da izmeni komplikovani izborni zakon iz Milosevicevog doba. Prema starom zakonu, neophodan je odziv najmanje 50 odsto glasača u oba izborna kruga. Novi zakon predvidja da se taj uslov odnosi samo na prvi krug izbora.

Medjutim, moguće je da ima znatno manje glasača nego što to vlasti misle. Veruje se da je biracki spisak, koji nije azuriran još od Milosevicevog vremena, u tolikoj meri netacan da je najmanje 600.000 od 6,5 miliona lica sa pravom glasa zapravo pokojno ili zivi u inostranstvu ili je bojkotovalo sve prethodne izbore iz etnickih ili politickih razloga.

Za one kojima je stalo da se ostvari izlaznost od najmanje 50 odsto, ovi nepostojeci glasači dodatno komplikuju stvari.

Srecko Mihailovic iz beogradskog Instituta drustvenih nauka veruje da se zbog neazuriranog birackog spiska oko 65 odsto upisanih lica mora pojaviti na glasackim mestima kako bi se zadovoljio zakonski uslov. On priznaje da je "malo verovatno" da ce se to desiti.

Zeljko Cvijanovic je urednik beogradskog nedeljnika "Blic News".

Location: [Serbia](#)

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/srbija-politicki-sukob-pretnja-izborima>